

בשטחים הכבושים לציטוט. מה הם אומרים בשיחות פרטיות שלא לייחוס?

מה דעתך על פגישותיו של שמיר עם פלסטינים?

מנקודת-ראות של שמיר הוא מנסה להר-וויח זמן, גם בתוכנית שלו וגם בפגישות הסר-ריות שהוא מקיים. הוא כאילו אומר לעולם שיש אלטרנטיבה לאש"ף, ושהוא נפגש עם האלטרנטיבה.

אין לי ספק שהוא יודע שהפגישות איתו מרווחות לאש"ף, ואחרי שהוא יודע, הוא יכול להבין שהוא בעצם מנהל משא-ומתן ישיר עם אש"ף, ואם זה המצב, אז עדיף שייפגש ישיר-רית עם ערפאת.

ומנקודת מבטם של הפלסטינים?

אם מרווחים לאש"ף לפני הפגישות, ואש"ף מאשר אותן, אז זה עניין של אש"ף אם הוא רוצה בפגישות אלה, או לא.

אם מישור נפגש עם שמיר, או עם אחד מהשרים, בלי לרווח לאש"ף ולקבל את אישורו, הוא חייב להבהיר שלא קיבל אישור מאש"ף, וכך יופחת הנזק ששמיר מנסה לעשות לדעת-הקהל.

בלומר, אתה לא מתנגד לפגישות?

לא, אם הן באישור אש"ף, כי אש"ף הוא הנציג היחיד של הפלסטינים, והוא יכול להחליט מה נכון לעשות ואילו דברים יכולים לשרת את העניין שלנו.

אגב, כמה שעות אחרי-כך הופיע חוסייני בפני חוג "משו"ב של מופלגת-העבודה, לציר-

1987 — נעשתה הנהגת-אש"ף תלויה בהם יותר ויותר.

בין הפלסטינים יש האומרים שהנהגה בתונים עשתה הרבה יותר מדי ויתורים, ולא קיבלה, בעצם, שום דבר בתמורה. בין הווי-תורים הם מונים את הכרת האירגון בזכות-קיומה של מדינת-ישראל, קבלתו את החל-טות האו"ם 242 ו-338, הפחתת הלחץ מהר-רישה לקיום ועידה בינלאומית כדרך לפית-רון הסיכסוך, ועוד.

כל אלה נעשו, בעצם, בזירה המדינית, לא היתה התקרבות של ממש.

מאידך יש המונים שורה שלמה של היש-גים שהשיגה הנהגת-אש"ף מתוך לגבולות השטחים הכבושים, מאז תחילת האינתיפאדה — ובזכותה. בין השאר הם מציינים את הח-לטות המועצה הלאומית הפלסטינית ותוכ-נית-השלום שהוצגה, את הכרתו של יותר מ-100 מדינות במדינה הפלסטינית שהוכרה ו/או באש"ף כנציג הפלסטינים, את הכרתה של ארצות-הברית באש"ף, את פגישתו של פראנסואה מיטראן עם יאסר ערפאת, את תמיכתו הנרחבת של מדינות-אירופה, ועוד הישגים מדיניים רומים.

"בחירות יגרמו מחלוקות"

קשה לי להאמין, אמר אחד האי-שים הפלסטיניים, שתוכנית-השלום של שמיר היא כנה ורצינית. אני חושב

פחה אחת. אלה יחסים של דם, אינטרסים משותפים, מחשבה משותפת ואסטרטגיה. אלה לא יחסים של בוס ועובד, לא יחסים של הכתבת הוראות, כמו שכמה מן המנהיגים הישראליים אומרים לעולם. זה מיכנה פסי של אומה אחת ומאחדת.

אש"ף והפלסטינים הם כמו גוף וראש. אש"ף הוא הראש של הגוף בשביל הפלסטי-נים. אי-אפשר להפריד את הראש מהגוף, כי הגוף אינו שווה ללא הראש.

יש הטוענים שאש"ף יותר מדי נאמני, שהנהגת אש"ף בתונים תלויה עכשיו, יותר מתמיד, במי שיושבים כאן.

הנהגה קיימת כל זמן שהעם קיים. אני לא רואה שהם צריכים להוכיח את מנהיגותם, כי הם מנהיגים.

ומה דעתך על פגישות של פלסטינים עם שמיר?

לדעתי זה לא יביא לשום התקרבות ולשום מעשה. חשוב שהיה פגישות, אם הן תורמות משהו לשלום. אבל אם הפגישות הן תעמולה לשם התעמולה, אני לא רואה בהן חשיבות.

שלום אפשר להשיג רק אם מדברים איש עם רעהו. אש"ף מוכן לדבר עם שמיר, אבל שמיר אינו מוכן לדבר איתם.

ומה דעתך על פגישתו של ג'י-מיל טריפי עם שמיר?

טריפי לא בחר להיפגש. וכשהוא נפגש, הוא הבהיר לשמיר את העמדה הפלסטינית הלאומית, שאומצה על-ידי אש"ף ועל-ידי העם הפלסטיני. לפגישתו הזו לא היו תוצאות

בפנים נתפס היום כאמין, והמנהיגות עוד לא למדה את זה. הצהרות כאלה מקלקלות את האמינות שיש לנו היום בדעת-הקהל העול-מית וזה באמת לא דרוש, כי העובדות מעי-דות על עצמן, לא צריך להוסיף עליהן.

ריבחי אל-ערורי, עיתונאי ומנהל סוכנות-עיתונות בירושלים המיוחדת, אומר שפג-ישות עם פלסטינים אינם דבר חדש: "זה נעשה כבר מזמן. הישראלים מנסים להראות לקהי-לה הבינלאומית שיש הברל בין הפלסטינים בחוץ ובפנים. אני רואה את זה כניסיון מת-משך למצוא פיתרון למה שהישראלים מכנים בעייה מקומית. לכן הם מדברים על אוטו-נומיה, ולא על זכות ההגדרה העצמית. לכן הם מנסים להראות שזה עניין מקומי, ולא עניין לאומי.

יש, אולי, הבדלים בצורת-המאבק של הגת אש"ף בתונים והנהגה המקומית בש-טחים הכבושים, אבל לגבי הצורך במציאת פיתרון ולגבי הפיתרון עצמו אין שום הבדל.

אתה חושב שאין טעם במיפגשים כאלה?

אני חושב שהפלסטינים טועים. הם חוש-בים שאולי דרך הפגישות אלה הם יוכלו להשיג איזושהי השפעה על שמיר ויוכלו להסביר לו את אש"ף. הם חשבו שבפגישות כזאת הם יוכלו להבין למה הוא מתכוון בתוכנית-הבחירות שלו, למה הוא מתכוון כריאלוג עם הפלסטינים בשטחים, אבל הם טועים. אני לא נגר ריאלוג בין ישראלים לפלסטינים, המתנהל ברמות שונות. ואני לא מתכוון רק לפגישות עם אנשי מחנה-השלום. אבל אני מאמין שפגישות יזומות על-ידי

האיום על חייו של ג'מיל טריפי, הנכגש המכורסם, הוא רק סימפטום. ביום שבו סגרו את משרדו של פייל אל-חוסייני הוא הוכיח לצידו של יוסי ביילין באסיפה. גם זה סימפטום.

השילטונות — שמיר, ארנס, פרס ורבי-ן — הם חלק מהמאבק של הישראלים נגד אש"ף. למרות שאש"ף אישר את הפגישות.

גם בעניין זה היו דעות לכאן ולכאן באש"ף.

אני חושב שצריכות להיות החלטות ברורות מבחינות פוליטיות. אני יודע שיש הבד-רלי אסטרטגיות, אבל הן גורמות לבלבול בתוך העם, ועדיף שהבילבול הזה לא יהיה. ולמרות שהיו דעות בתוך אש"ף בעד ונגד הפגישות, זה לא מה שיפלט את אש"ף, ולא את העם הפלסטיני.

מהפיכה של העניים

אני פוחד, אמר לי מישור שלא-לייחוס, "שאם לא תהיה פריצת-דרך, הרוו הצעיר יתפוס את המנהיגות. והרוו הצ-עיר הוא יותר מיליטנטי, והוא רוצה בת-שונות. כרגע למנהיגים אין תשובות.

זה אבסורד שלוויעצמן, ליכודניק-לשע-בר, ברור שכל מהלך הבחירות הוא טיפשי, ולאש"ף זה לא ברור.

רבים מבין הפלסטינים אומרים שאסור לתת לשמיר להתחמק מוועידה בינלאומית. רבים אומרים עוד שעל הפלסטינים ועל אש"ף להפסיק להתנצל ולהסביר שכבר אינם טרוריסטים. הרי היום ברור שהישראלים הם הטרוריסטים האמיתיים! רק צריך להסתכל במה שנעשה יום-יום ביישוב הכבושים! אנחנו לא צריכים יותר להשתחל, אלא להר-יב את מי הטרוריסט האמיתי!"

פוליטיות. שמיר מחפש פיתרון אלטרנטיבי ושוכח שטרפי, או כל אחד כמותו, הוא חלק מהעם הפלסטיני, שיש לו ראש אחד והוא אש"ף.

הזדמנות היסטורית

אני לא נגר הידברות. אמר לי פלס-טיני שלא-לציטוט, "ואני לא נגר זה שיתובכו כמה דיפלומטים במרצדים וינ-הלו דרשית, אבל זה לא צריך להיות העניין העיקרי. הפוקוס לא צריך להיות שם. האינתיפאדה הביאה לטירוף בחברה הי-שראליית. אני לא רוצה לעשות דה-לגיטי-מציה של החברה הישראלית, או של העם הישראלי, אבל אני חושב שצריך לעשות דה-לגיטימציה של הטרירוף. היום יש לנו הזדמ-נות היסטורית להראות שקופחנו במשך 40 שנה.

אני לא נגר הדיפלומטיה, אבל אסור לש-כוח את העיקר. והעיקר זה מה שקורה פה יום-יום, ואת זה צריך להראות. להראות לא-מא ששני בניה נהרגו באינתיפאדה, שהם לא נהרגו לשווא, והיום אף אחד לא עושה את זה.

אפילו אש"ף לא עושה את זה, ואם הם עושים, זה נעשה בצורה טיפשית. למשל: המניין שלנו להרוגים הוא 600 הרוגי אינ-תיפאדה. אז לעיתים אני שומע מישור ממנ-היגא אש"ף אומר שנהרגו 800. בשביל מה? האמת די גרועה, לא צריך להגזים. ואח-הניצחונות הכבירים הוא שהעם הפלסטיני

שהמשלה הגיעה להכרה שהיא נכשלה ברכיבי האינתיפאדה. יתכן שהיועצים לענייני-ערבים אמרו לשמיר שבחירות הן חגיגה אצל הערבים, חגיגה שיוצרת מילחמות בין האירגונים והגופים השונים — מוסלמים מול נוצרים, פת"ח מול החזית העממית והדמוקרטית, הקומוניסטים ועוד. יתכן שהסבירו לו שתהליך של בחירות יגרמו לפילוג בתוך העם הפלסטיני, וכך תדעך האינתיפאדה.

לדיעה זו שותפים, אגב, גם קצינים בצמ-רת-צה"ל. קצין בכיר אמר לאינתיפאדה-מ-נגד להקמת מדינה פלסטינית בגדה-המ-רבית וברצועת-עזה, משום שהוא חושש שמ-דינה כזו תהיה כמו לבנון מבחינת חילוקי-הדעות והמילחמות בין הפלגים והאירגונים השונים.

אש"ף, אמר לי מישור אחר, "נמצא בי-מילכוד. הדבר הכי גדול והכי מעורר שקרה לעם הפלסטיני מאז 1936 היא האינתיפאדה, ואש"ף אינו מספק את הסחורה. הוא אינו משתמש בגרולת ההתקוממות כדי להשיג הישגים בעלי-משמעות.

פרואן אברעישי, יו"ר אגודת-העיתונאים הפלסטינית ואישיות בולטת ברחוב הפלס-טיני, אמר: "היחסים בין הפלסטינים כפנים ובחוץ הם כמו יחסים נורמליים בתוך מיש-

פייל אל-חוסייני מגורש ממשרדו על-ידי חיילים פרוץ מנוול כדי לנוול

רו של יוסי ביילין, סגן שרה-אוצר ויד ימינו של שימרון פרס.

"מרחק גיאוגרפי"

חוסייני, כמו אישים פלסטיניים אחרים שאיתם דיברתי, חוזר שוב ושוב על ההצהרה שאש"ף הוא הנציג היחיד של העם הפלסטיני.

רבים אמרו לי זאת בצורות שונות, לציי-טוט. שלא לציטוט, מוכנים כמה מהם להרחיב ולדבר על מתחים הקיימים בין הנהגת אש"ף היושבת בתונים, המנותקת גיאוגרפית, והחיה באורח-חיים שונה, ובין אנשי-האינתיפאדה — ההנהגה והעם — הנמצאים תחת כיבוש.

זה רק מרחק גיאוגרפי, אמר לי מישור, "כמו שאת מכירה את תל-אביב טוב ממני ואני מכיר את רמאללה טוב ממך, כך המצב בין הפלסטינים שחיים בתונים, לבין הפלס-טינים החיים כאן, תחת הכיבוש."

אך מעבר לדברים דיפלומטיים אלה יש, מסתבר, הרבה ביקורת כלפי הנהגת אש"ף היושבת בתונים.

איש ספק שזו שעברה היוזמה לידי תר-שבי השטחים הכבושים — ב-9 ברצמבר